

Raad voor de Kinderbescherming
Ministerie van Veiligheid en Justitie

Protocol Beschermingstaken

Datum	Oktober 2016
Status	Definitief

Inhoud

Inleiding	3
1 Juridisch kader	5
1.1 Ondertoezichtstelling	
1.1.1 Taken n.a.v. verzoek tot ondertoezichtstelling en tijdens ondertoezichtstelling	6
1.2 Gezagsbeëindigende maatregel	7
1.3 Voorlopige maatregelen	7
1.3.1 Voorlopige ondertoezichtstelling	8
1.3.2 Voorlopige voogdij	8
2. Werkwijze Raad voor de Kinderbescherming	9
2.1 Intake	9
2.1.1 Inleiding	
2.1.2 Kwaliteitseisen ten aanzien van de intakewerkzaamheden	9
2.1.3 Advies en triage	9
2.2 Onderzoek	11
2.3 Rapportage	12
2.4 Toetsende taak	12
Bijlagen	15
Bijlage 1 Rechtspositie pleegouders	16
Bijlage 2 Weggelopen minderjarigen	18
Bijlage 3 Werkwijze voogdijregeling minderjarigen uit het Caribische deel van het Koninkrijk	20
Bijlage 4 Opneming kind bij een ouder in een inrichting	26
Bijlage 5 Gezagsvoorziening ander dan na (echt-)scheiding	27
Bijlage 6 Internationale kinderontvoering	31
Bijlage 7 Herstel in het ouderlijk gezag	34
Bijlage 8 Gezagsvoorziening na overlijden van de ouder die allen het gezag heeft, terwijl de andere ouder nog in leven is	35

Inleiding

De RvdK voor de Kinderbescherming (RvdK) is op grond van wet- en regelgeving gelegitimeerd om onderzoek te doen naar een verzorgings- of opvoedingssituatie wanneer er sprake is van een (vermoedelijke) schending van het fundamentele recht van een minderjarige op een gezonde en evenwichtige ontwikkeling en uitgroei naar zelfstandigheid. De RvdK kan dat ook doen als betrokkenen daarom niet zelf hebben gevraagd of dat zelf niet wensen en kan dat doen voor ieder in Nederland verblijvend kind, ongeacht de status van het kind. Indien de situatie van de minderjarige daartoe aanleiding geeft, zal de RvdK de rechter verzoeken een kinderbeschermingsmaatregel uit te spreken.

De RvdK wordt ingeschakeld op verzoek van het college van B&W, een door het college gemandateerde instelling, Veilig Thuis (Advies en Meldpunt Huiselijk geweld en Kindermishandeling (AMHK)) of een Gecertificeerde Instelling (artikel 3.1 Jeugdwet). Soms wordt de RvdK ook gevraagd onderzoek te doen door buitenlandse rechterlijke instanties door de Centrale Autoriteit internationale kinderaangelegenheden (CA) op basis van verdragsbepalingen; door de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) of door de Dienst Terugkeer en Vertrek (DT&V).

Bij uitzondering – met name in geval van acute en ernstige crisissituaties – treedt de RvdK op naar aanleiding van een melding van een burger of organisatie indien een kinderbeschermingsmaatregel noodzakelijk lijkt. Ook wanneer de situatie van een aanstaande moeder zodanig is dat het nog ongeboren kind ernstig gevaar loopt, kan de RvdK een onderzoek naar de noodzaak van een kinderbeschermingsmaatregel doen.

De RvdK heeft naast beschermingsonderzoeken ook andere taken. Zie daarvoor www.kinderbescherming.nl en de andere protocollen van de Raad. Wanneer zo'n ander onderzoek gestart is, kan de RvdK dat onderzoek uitbreiden met een beschermingsonderzoek wanneer een zodanige opvoedingsproblematiek vermoed wordt, dat een kinderbeschermingsmaatregel overwogen moet worden.

Ook toetst de RvdK de besluiten van de Gecertificeerde Instelling tot niet-verlenging van een ondertoezichtstelling of tot de (tussentijdse) beëindiging van een uithuisplaatsing. Indien daartoe aanleiding bestaat, zal de RvdK een verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling of de machtiging uithuisplaatsing indienen.

Tenslotte adviseert de RvdK de rechter, indien door de Gecertificeerde Instelling om een verlenging van de ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing wordt gevraagd na een uithuisplaatsing van twee jaar in het kader van een ondertoezichtstelling.

Bij alle onderzoeken van de RvdK vormt het belang van het kind de eerste overweging voor de RvdK zoals dat is vastgelegd in artikel 3 Internationaal Verdrag inzake de Rechten van het Kind. De RvdK bevordert, binnen zijn mogelijkheden, de ontwikkeling van het kind. De RvdK hanteert als uitgangspunt dat ouders in beginsel het recht hebben hun eigen kind op te voeden en te verzorgen en dat het kind het recht heeft door zijn ouders opgevoed te worden. Pas als het ouders niet lukt de bedreigde ontwikkeling af te wenden,, ook niet met ondersteuning van het sociale netwerk en/of hulpverlening, kan een kinderbeschermingsmaatregel nodig zijn.

In hoofdstuk 1 van dit protocol worden de geldende regelingen voor alle beschermingszaken vermeld. Hoofdstuk 2 beschrijft de werkwijze van de RvdK en vervolgens komen in de bijlagen een aantal specifieke zaken aan de orde.

1 Juridisch kader

De kindbeschermingsmaatregelen die door de Raad voor de Kinderbescherming kunnen worden verzocht, zijn:

- Ondertoezichtstelling (zie paragraaf 1.1);
- Gezagsbeëindigende maatregel (zie paragraaf 1.2);
- Voorlopige maatregelen (zie paragraaf 1.3).

1.1 **Ondertoezichtstelling**

De RvdK zal de kinderrechter verzoeken een minderjarige onder toezicht te stellen van een Gecertificeerde Instelling indien (1) deze minderjarige ernstig in zijn of haar ontwikkeling wordt bedreigd en (2) de zorg die in het verband met het wegnemen van deze bedreiging noodzakelijk is voor de minderjarige of voor zijn ouders of de ouder die het gezag uitoefent door dezen niet of onvoldoende wordt geaccepteerd en (3) de verwachting gerechtvaardigd is dat de ouders of de ouder die het gezag uitoefent binnen een voor het kind aanvaardbare termijn de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, als bedoeld in artikel BW 1:247 2^e lid, in staat zijn te dragen (BW 1:255). Met name de derde voorwaarde vraagt van de RvdK een inschatting te maken over de mogelijkheden van ouders in de toekomst en is vooral van belang wanneer een kind uit huis is geplaatst. Mocht de verwachte duur van de hulpverlening langer zijn dan die voor het kind aanvaardbaar is, dan is een ondertoezichtstelling geen reële optie en zal een gezagsbeëindigende maatregel overwogen moeten worden. Met deze voorwaarde vormen de ondertoezichtstelling en de gezagsbeëindigende maatregel een vloeiende lijn waarin het begrip 'aanvaardbare termijn' het sleutelbegrip is.

De ondertoezichtstelling kan voor maximaal een jaar worden uitgesproken (BW 1: 258), De wet geeft uitdrukkelijk aan dat de ondertoezichtstelling ook korter kan duren dan de maximale termijn en vraagt van de RvdK in het verzoekschrift de concrete bedreigingen aan te geven. De kinderrechter kan ambtshalve de andere kinderen in het gezin onder toezicht stellen waarvoor de RvdK geen ondertoezichtstelling heeft verzocht.

Als de RvdK de kinderrechter verzoekt een ondertoezichtstelling uit te spreken, kan de RvdK de kinderrechter tevens verzoeken de Gecertificeerde Instelling te machtigen om de minderjarige voor de duur van maximaal een jaar uit huis te plaatsen, indien dit noodzakelijk is in het belang van de verzorging en opvoeding van de minderjarige dan wel voor onderzoek van diens geestelijke of lichamelijke gesteldheid (BW 1: 265b).

Indien de RvdK na onderzoek niet overgaat tot het indienen van een verzoek tot ondertoezichtstelling, deelt hij dit schriftelijk mee aan degene die het verzoek tot onderzoek heeft gedaan, waarna de burgemeester bevoegd is om de RvdK te verzoeken de zaak voor te leggen aan de kinderrechter (artikel BW 1:255 3^e lid).

Het doel van de ondertoezichtstelling is om een oplossing te vinden voor de problemen die de ontwikkeling van een kind bedreigen. Het accent ligt op ondersteuning vanuit het sociale netwerk en/of hulpverlening om de problemen op te lossen en/of te werken aan het herstel van de relatie tussen ouder en kind.

Het doel is ouders en kind vaardiger te maken, zodat zij in de toekomst zelf opvoedingsvragen- en problemen kunnen oplossen. Bij een uithuisplaatsing moet periodiek de mogelijkheid van een thuisplaatsing van de minderjarige bekeken worden.

Op verzoek van de Gecertificeerde Instelling of de RvdK kan de kinderrechter wanneer de gronden de ondertoezichtstelling en eventueel de machtiging uithuisplaatsing nog steeds van toepassing zijn telkens met maximaal een jaar verlengen, mits dit niet strijdig is met wat voor het kind aanvaardbaar is. Bij het verzoek tot verlenging van de machtiging uithuisplaatsing en nadat deze machtiging is verleend, kan de Raad, als de Gecertificeerde Instelling dit niet verzoekt, de kinderrechter verzoeken het gezag gedeeltelijk te laten uitoefenen door de Gecertificeerde Instelling als dit noodzakelijk is voor de uitvoering van de ondertoezichtstelling. Hij kan dit doen met betrekking tot (1) de aanmelding bij een onderwijsinstelling, (2) het geven van toestemming voor een medische behandeling voor een minderjarige jonger dan twaalf jaar of een minderjarige ouder dan twaalf jaar die onvoldoende in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen of (3) het doen van een aanvraag voor een verblijfsvergunning (artikel BW 1:265^e). Naarmate de ondertoezichtstelling en de eventuele uithuisplaatsing langer duurt en thuisplaatsing of herstel van de relatie met de ouder(s) minder haalbaar lijkt zal, afhankelijk van de leeftijd van het kind en van zijn situatie, steeds overwogen moeten worden of een gezagsbeëindigde maatregel nodig is. Wordt na een uithuisplaatsing van twee jaar, in het kader van een ondertoezichtstelling, door de Gecertificeerde Instelling om verlenging verzocht, dan moet de RvdK de kinderrechter adviseren over dit verzoek om verlenging van de ondertoezichtstelling met uithuisplaatsing. De RvdK weegt daarbij af in hoeverre hulpverlening binnen een voor het kind aanvaardbare termijn tijdens de ondertoezichtstelling het beoogde resultaat kan hebben of dat dit ook zonder ondertoezichtstelling bereikt kan worden, dan wel dat een gezagsbeëindigende maatregel nodig is (artikel BW 1:265j 3^e lid).

1.1.1 Taken n.a.v. verzoek tot ondertoezichtstelling en tijdens ondertoezichtstelling

Alhoewel bijna alle verzoeken om een ondertoezichtstelling door de RvdK zelf worden ingediend, kan ook de officier van justitie een verzoek tot ondertoezichtstelling bij de kinderrechter indienen. Indien de RvdK niet overgaat tot het indienen van een verzoek tot ondertoezichtstelling kunnen (pleeg¹)ouders overgaan tot het indienen van dit verzoek (artikel BW 1:255 2^e lid).

De burgemeester kan, indien de RvdK geen verzoek tot ondertoezichtstelling indient, het oordeel van de kinderrechter vragen of een ondertoezichtstelling noodzakelijk is. De RvdK deelt zijn beslissing, niet over te gaan tot het indienen van een verzoek tot ondertoezichtstelling, schriftelijk mee aan degene die het verzoek tot onderzoek heeft gedaan, waarna deze de burgemeester kan informeren. De burgemeester kan vervolgens de RvdK verzoeken de zaak voor te leggen aan de kinderrechter. Dit doet de RvdK binnen twee weken na dagtekening van het verzoek van de burgemeester.

Indien er een ondertoezichtstelling loopt, kan de Gecertificeerde Instelling een verzoek tot vervanging van de gezinsvoogdijinstelling doen (artikel BW 1:259) of een verzoek tot opheffing (artikel BW 1:261). De met het gezag belaste (pleeg)ouders, de minderjarige van twaalf jaar of ouder en de RvdK zijn bevoegd deze verzoeken in te dienen als de Gecertificeerde Instelling hiertoe niet overgaat.

¹ Degene die niet de ouder is en de minderjarige als behorende tot zijn gezin verzorgt en opvoedt

1.2 **Gezagsbeëindigende maatregel**

De rechtbank kan het gezag van een ouder beëindigen als (1) een minderjarige zodanig opgroeit dat hij in zijn ontwikkeling ernstig wordt bedreigd en de ouder binnen een voor het kind aanvaardbare termijn niet de verantwoordelijkheid voor de verzorging en opvoeding, zoals bedoeld in artikel BW 1:247, kan dragen of (2) als de ouder het gezag misbruikt. Met de eerstgenoemde voorwaarde is er een duidelijke verbinding gemaakt met de ondertoezichtstelling. Als de RvdK inschat dat de ouder binnen een voor het kind aanvaardbare termijn de verantwoordelijkheid kan dragen, is een gezagsbeëindigende maatregel geen optie. Bij deze afweging dient nadrukkelijk de mogelijke inzet van het sociale netwerk van het gezin betrokken te worden.

Zowel de RvdK als het Openbaar Ministerie kunnen een verzoek indienen voor een gezagsbeëindigende maatregel bij de rechtbank. Degene die tenminste een jaar het kind verzorgt en opvoedt als behorende tot zijn gezin is bevoegd een verzoek tot het nemen van een gezagsbeëindigende maatregel in te dienen als de RvdK niet tot een verzoek overgaat.

De Gecertificeerde Instelling kan, indien de RvdK geen verzoek tot gezagsbeëindigende maatregel indient, het oordeel van de rechtbank vragen of een gezagsbeëindigende maatregel noodzakelijk is. De RvdK deelt zijn beslissing om niet over te gaan tot het indienen van een verzoek tot het nemen van een gezagsbeëindigende maatregel, schriftelijk mee aan de Gecertificeerde Instelling, waarna deze de RvdK kan verzoeken de zaak voor te leggen aan de rechtbank. Dit doet de RvdK binnen twee weken na dagtekening van het verzoek van de Gecertificeerde Instelling. De rechtbank kan ambtholte de beëindiging van het gezag uitspreken.

Indien de gezagsbeëindigende maatregel van beide ouders door de rechtbank wordt uitgesproken kan komt het gezag open te staan². Daarom moet in het onderzoek al bekeken worden waar de voogdij³ het beste belegd kan worden. Nagegaan wordt onder andere of de voogdij belegd kan worden bij pleegouders indien het kind al in een perspectief biedend (netwerk)pleeggezin verblijft. Indien de pleegouders met de voogdij belast willen worden en daartegen geen bezwaren zijn, verzoekt de RvdK de pleegouders met de voogdij te belasten. Wanneer de pleegouders naar de mening van de RvdK (nog) niet met de voogdij belast kunnen worden, wordt de motivering hiervan in het rapport opgenomen. Daar kan onder meer sprake van zijn als een intermediair tussen ouders en pleegouders gewenst is. Het kan ook zijn dat de RvdK adviseert de voogdij aan (andere) familie of een Gecertificeerde Instelling op te dragen.

1.3 **Voorlopige maatregelen**

1.3.1 Voorlopige ondertoezichtstelling

Indien er sprake is van een acute en ernstige bedreiging voor de minderjarige en het vermoeden bestaat dat de ouders binnen een voor het kind aanvaardbare termijn niet de verantwoordelijkheid kunnen dragen kan de RvdK de kinderrechtster verzoeken de ondertoezichtstelling met onmiddellijke ingang voorlopig voor de duur van maximaal drie maanden uit te spreken en de Gecertificeerde Instelling te machtigen om de minderjarige uit huis te plaatsen (BW 1:257).

² Ouder blijft juridisch ouder

³ Voogdij is gezag over een minderjarige dat niet door de ouders wordt uitgeoefend.

Dit is een zogenoemde fatale termijn, dat wil zeggen dat als binnen drie maanden niet het verzoek voor een ondertoezichtstelling wordt behandeld, de voorlopige ondertoezichtstelling (vots) vervalt. Overigens stelt de wet een uithuisplaatsing bij een vots niet als vereiste, maar het is wel praktisch om bij een verzoek voor een vots tevens om een machtiging uithuisplaatsing te verzoeken. In uitzonderingsgevallen kan een vots ook zonder machtiging uithuisplaatsing worden afgegeven.

1.3.2 Voorlopige voogdij

De rechtbank kan het gezag van een ouder schorsen indien (1) er een ernstig vermoeden bestaat dat de grond voor een gezagsbeëindigende maatregel is vervuld en schorsing van het gezag noodzakelijk is om een acute en ernstige bedreiging voor de minderjarige weg te nemen of (2) als een medische behandeling noodzakelijk is van een minderjarige jonger dan twaalf jaar of van een minderjarige ouder dan twaalf jaar die niet in staat is tot een redelijke waardering van zijn belangen en de ouder die het gezag uitoefent toestemming voor behandeling weigert (artikel BW 1:268).

Mocht de RvdK niet overgaan tot een verzoek om het gezag van de ouder(s) te schorsen, dan kan de Gecertificeerde Instelling de RvdK verzoeken het oordeel van de rechter te vragen of een schorsing van het gezag noodzakelijk is. De RvdK deelt het besluit, om niet over te gaan tot een verzoek tot schorsing van het gezag, schriftelijk mee aan de Gecertificeerde Instelling. Indien de Gecertificeerde Instelling het oordeel van de rechtbank wenst, legt de RvdK de zaak binnen twee weken na dagtekening van het verzoek van de Gecertificeerde Instelling aan de rechtbank voor (BW 1: 268; BW 1:267).

Als een schorsing van het gezag ertoe leidt dat een vacuüm in de gezagsuitoefening ontstaat, belast de rechter een Gecertificeerde Instelling met de voorlopige voogdij over het kind. De voorlopige voogdij vervalt na verloop van drie maanden, tenzij voor het einde van deze termijn beëindiging van het gezag is verzocht.

De kinderrechter kan ook een voorlopige voogdij uitspreken, indien dit dringend en onverwijld noodzakelijk is, ingeval van ontbrekend gezag of van niet uitoefenen van gezag (BW 1:241). Dat kan eveneens indien een minderjarige jonger dan zes maanden niet onder voogdij van een rechtspersoon staat en zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de RvdK als pleegkind is opgenomen.

Ook hier vervalt de maatregel na verloop van drie maanden, tenzij voor het einde van deze termijn om een voorziening in het gezag is verzocht.

Een schorsing van het gezag kan voorts verzocht worden na onderzoek van de RvdK naar de leefsituatie van een minderjarige die door anderen dan degene die het gezag uitoefent wordt opgevoed en verzorgd en er een redelijk vermoeden bestaat dat de minderjarige in strijd met een wettelijk voorschrift in dat gezin is opgenomen (artikel BW 1:241 7^e lid).

2 Werkwijze van de Raad voor de Kinderbescherming

2.1 Intake

2.1.1 Inleiding

Opvoedvragen en opvoedproblemen dienen zo vroeg mogelijk gesignaleerd te worden. Mocht met ondersteuning van een laagdrempelige algemene of individuele voorziening de zorg onvoldoende kunnen worden weggenomen kan een melding bij Veilig thuis (Advies en Meldpunt Huiselijk Geweld en Kindermishandeling (AMHK)) gedaan worden of rechtstreeks bij de RvdK indien een kindbeschermingsmaatregel dringend nodig lijkt. Een verzoek aan de RvdK om onderzoek naar de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel wordt met stukken onderbouwd. Uit deze stukken dient te blijken welke hulpverlening is ingezet en waarom deze onvoldoende resultaat heeft opgeleverd, dan wel waarom hulpverlening niet mogelijk is.

Tevens dient te blijken dat inzet van het sociale netwerk van het gezin onvoldoende oplevert om de bedreigende ontwikkeling van het kind af te wenden. Zo nodig kan de RvdK de verzoeker om nadere informatie vragen.

De RvdK zal in een acute en ernstig bedreigende situatie van een minderjarige, een melding van een burger of van een organisatie rechtstreeks in ontvangst nemen, beoordelen en een onderzoek instellen. Voorts zal de RvdK een raadsonderzoek in een andere categorie uitbreiden met een beschermingsonderzoek als in dat andere onderzoek sprake is van (het vermoeden van) een bedreigende situatie van een minderjarige en een kindbeschermingsmaatregel overwogen moet worden. De RvdK doet hiervan in beide situaties melding aan het college van B&W of aan een door het college aangewezen jeugdhulpaanbieder (artikel 3.1 3^e lid Jeugdwet).

Niet in de laatste plaats heeft de RvdK een maatschappelijke advies-, informatie- en consultfunctie ten behoeve van derden.

2.1.2 Kwaliteitseisen ten aanzien van de intakewerkzaamheden

Intake, triage (selectie, beoordeling, weging), voorlichting, casusregie en toetstende taak (excl. onderzoek) vallen onder de adviesteamtaken. De medewerkers met deze adviesteamtaken beschikken over specifieke kennis en vaardigheden zoals juridische kennis, kennis van de sociale kaart, inzicht in de samenwerkingsrelaties en netwerken in de regio en vaardigheden met betrekking tot de consultfunctie. Het integraal benaderen van zaken is een belangrijk uitgangspunt. Besluitvorming om een onderzoek in te stellen behoort eveneens tot de adviesteamtaken. Een besluit om geen onderzoek in te stellen dient door minimaal twee raadsmedewerkers genomen te worden. De teamleider is eindverantwoordelijk.

2.1.3 Advies en triage

De RvdK is beschikbaar voor overleg met de gemeente, de gemandateerde instelling, de gecertificeerde instelling en het AMHK, zodra zij jeugdhulp in het gedwongen kader overwegen, ook als dat nog niet leidt tot een VTO.

Inzet is om waar mogelijk het gedwongen kader te voorkomen en het advies van de RvdK levert hier een bijdrage aan.

De instantie die een zaak met de RvdK wil bespreken, informeert hierover de ouders of eventuele verzorgers en kinderen ouder dan 12 jaar. Dit gebeurt voordat het overleg plaatsvindt, tenzij dit niet mogelijk is in verband met de veiligheid van het kind. Uitgangspunt is dat ouders en kind bij het overleg aanwezig zijn.

De RvdK bewaakt de ondergrens als het gaat om de veiligheid van het kind. De RvdK zal aangeven wat er in deze situatie tenminste nodig is om de veiligheid van de betrokken kinderen te waarborgen en de gang naar het gedwongen kader te voorkomen

De RvdK levert als resultaat een advies. Op basis van dit advies kan de organisatie die het VTO overweegt weer verder met de zaak of kan hij besluiten om een VTO in te dienen. De RvdK kan ook zelf besluiten om een raadsonderzoek te starten op basis van een eigen afweging.

De RvdK kan zaken voor advies en triage inbrengen wanneer de RvdK vanuit een andere taak onderzoek doet en daar een zorgelijke situatie van een minderjarige aantreft, terwijl er (nog) geen redenen zijn om een beschermingsonderzoek te starten. Uiteraard met instemming en medeweten van de ouders en bij voorkeur ook in hun aanwezigheid.

Registratie in KBPS vanaf de start

Ouders en hun betrokken kinderen worden vanaf het moment van een adviesvraag altijd in KBPS geregistreerd. In dit geval zal de RvdK zelf de registratie aan ouders moeten melden op basis van de Wet Bescherming Persoonsgegevens.

2.1 Onderzoek

Op pagina 9 ev. van het Kwaliteitskader 2016 staat aangegeven waaraan een onderzoek en het rapport dienen te voldoen. Ook dient de RvdK zich bij de start van het raadsonderzoek ervan te vergewissen dat er afspraken zijn gemaakt over de wijze waarop de hulpverlening aan het gezin plaatsvindt voorafgaand aan het raadsonderzoek en tijdens het raadsonderzoek, wie daarbij het aanspreekpunt is en op welke wijze afstemming met de RvdK plaatsvindt. Daarnaast dient de RvdK per casus afspraken te maken over de wijze waarop de veiligheid van het kind tijdens het onderzoek wordt geborgd. Als er over bovengenoemde punten geen afspraken zijn, dient de RvdK ervoor te zorgen dat die er alsnog komen.

In het beschermingsonderzoek dient aan de orde te komen:

- de ernst van de bedreiging van de minderjarige(n) (niet alleen de directe aanleiding of symptomen maar ook de onderliggende problematiek);
- zorgpunten en sterke punten in de ontwikkeling van de minderjarige(n) en aandacht voor de ontwikkelingsfase;
- zorgpunten en sterke punten van het persoonlijk functioneren van de ouder(s) en/of verzorger(s) en van de minderjarige(n), opvoedingsomgeving, aandacht voor basale zorg en veiligheid, het handelen van de opvoeder en zijn perspectieven: wat is nodig om te zorgen dat het kind veilig op kan groeien;
- ten aanzien van de hulpverlening: de mogelijkheden van ouder(s)/verzorger(s)/minderjarige(n) om de nodige hulp te accepteren en te benutten met daarbij aandacht voor de eventuele hulpverleningsgeschiedenis (inclusief de eventueel behaalde resultaten) en de toekomstverwachtingen;
- de mogelijkheden van het sociale netwerk om het gezin te ondersteunen;
- of het kind gesproken is of alleen geobserveerd (afhankelijk van oa de leeftijd);
- opvragen van justitiële documentatie, als het kind al in een netwerkgezin verblijft.

Er wordt een onderzoeksplan opgesteld. Dit gebeurt op basis van de melding en het verzoek tot onderzoek, de eventuele bijgevoegde stukken en de inhoud van het eventueel bij de RvdK aanwezige dossier van het gezin of van de andere kinderen. Als tijdens het raadsonderzoek blijkt dat vrijwillige hulpverlening tot de mogelijkheden behoort, zorgt de raadsonderzoeker voor de verwijzing van de cliënt naar de hulpverlening. Wanneer verwijzing naar vrijwillige hulpverlening niet tot de mogelijkheden behoort en hulpverlening wel noodzakelijk is, wordt een kinderbeschermingsmaatregel overwogen. De te vragen maatregel en de consequenties ervan worden met betrokkenen besproken. De ouders en/of verzorgers worden geïnformeerd dat zij kunnen kiezen voor een (gezins-)voogd met een specifieke godsdienstige of levensbeschouwelijke overtuiging of indien nodig een (gezins-)voogd die deskundig is in hulpverlening aan kinderen met een verstandelijke beperking.

Indien een bij het onderzoek betrokken informant professionele bemoeienis met het kind heeft, dient de informant geïnformeerd te worden over de uitkomst van het onderzoek. Nadat een kinderbeschermingsmaatregel door de rechter is uitgesproken, zal de raadsonderzoeker de zaak inhoudelijk aan de Gecertificeerde Instelling overdragen (tenzij dit al gebeurd is).

2.2 Toetsende taak

Nadat de kinderrechter een ondertoezichtstelling heeft uitgesproken is de Gecertificeerde Instelling verantwoordelijk voor de uitvoering van deze maatregel. Dit geldt ook voor een aan de Gecertificeerde Instelling verleende machtiging tot uithuisplaatsing van de minderjarige door de kinderrechter.

De wet bepaalt dat de RvdK de besluiten die de Gecertificeerde Instelling neemt in het kader van zijn uitvoeringstaak, in drie situaties vooraf moet toetsen:

- indien de Gecertificeerde Instelling geen verlenging vraagt van de door de kinderrechter vastgestelde termijn van de ondertoezichtstelling;
- indien de Gecertificeerde Instelling geen verlenging vraagt van de door de kinderrechter vastgestelde termijn van een machtiging tot uithuisplaatsing;
- indien de Gecertificeerde Instelling een uithuisplaatsing tussentijds wil beëindigen, dus vóór het aflopen van de door de kinderrechter bepaalde termijn.

Daarnaast heeft de RvdK vanaf 1 januari 2015 een adviserende taak indien een GI na een ondertoezichtstelling met machtiging uithuisplaatsing van twee jaar of langer om een *verlenging* daarvan verzoekt.

In bovenvermelde situaties moet de RvdK hiervan bericht ontvangen van de Gecertificeerde Instelling uiterlijk twee maanden voor het verstrijken van de door de rechter vastgestelde termijn van de ondertoezichtstelling of de termijn van de uithuisplaatsing. Voor de tussentijdse beëindiging van de uithuisplaatsing geldt dat de Gecertificeerde Instelling de RvdK uiterlijk een maand voor het voorgenomen tijdstip van beëindiging informeert over dit voornemen. Binnen een week na ontvangst toetst de raadsmedewerker met adviesteamtaken de gegevens van de Gecertificeerde Instelling. Daarbij wordt nagegaan of de RvdK de constatering van de Gecertificeerde Instelling kan bevestigen dat er niet langer gronden zijn voor een ondertoezichtstelling en/of uithuisplaatsing. Zo nodig wordt nadere informatie bij de Gecertificeerde Instelling opgevraagd. Bij voorkeur wordt verschil van inzicht in onderling overleg besproken en opgelost. Het resultaat van deze toetsing wordt aan de teamleider ter fiattering voorgelegd. De Gecertificeerde Instelling wordt hiervan zo spoedig mogelijk in kennis gesteld.

Indien de RvdK op basis van de beschikbare informatie van mening is, dat een verlenging van de ondertoezichtstelling en/of verlenging van de machtiging uithuisplaatsing dient te worden overwogen, stelt de RvdK een onderzoek in. Dit gebeurt ook indien de voorhanden gegevens van de Gecertificeerde Instelling niet voldoende zijn. Het in te stellen onderzoek is primair gericht op de resultaten van de hulpverlening in het kader van de kinderbebeschermingsmaatregel, inclusief die van een eventuele uithuisplaatsing. Nagegaan wordt of de verzorgings- en opvoedingssituatie bij de ouders/verzorgers zodanig verbeterd is dat de grond voor de ondertoezichtstelling en/of uithuisplaatsing niet meer aanwezig is. Wanneer de Gecertificeerde Instelling voornemens is om de ondertoezichtstelling en machtiging uithuisplaatsing te verlengen na twee jaar, heeft de RvdK een adviserende taak. Hierbij is het de vraag of het in het belang van het kind is de huidige maatregelen te continueren of te beëindigen, of dat een gezagsbeëindigende maatregel moet worden overwogen.

Het advies van de RvdK is gericht aan de kinderrechter , maar het wordt door de Gecertificeerde Instelling meegezonden met het verlengingsverzoek. In alle gevallen worden de mogelijkheden van het sociale netwerk van het gezin uitdrukkelijk meegewogen.

De termijn van een eventueel in te stellen onderzoek bedraagt maximaal drie weken. Bij de besluitvorming worden minimaal twee raadsmedewerkers betrokken. Zo nodig verzoekt de RvdK de rechter de termijn van de ondertoezichtstelling/uit huisplaatsing te verlengen.

Bijlagen

Bijlage 1 Rechtspositie pleegouders

1.1 **Wijziging van verblijfplaats**

1.1.1 Bij vrijwillige pleeggezin plaatsing (1:253s BW)

Als een minderjarige met instemming van zijn gezagsdragers (ouder(s) of voogd) gedurende ten minste één jaar door (een) pleegouder(s), als behorende tot het gezin, is verzorgd en opgevoed kunnen de ouders of de voogd van de minderjarige slechts met toestemming van de pleegouder(s), wijziging in het verblijf van de minderjarige brengen. De pleegouders kunnen gebruikmaken van het zogenaamde 'blokkaderecht'. Als de pleegouders gebruikmaken van het blokkaderecht en de vereiste toestemming tot wijziging van de verblijfplaats van de minderjarige niet geven, kán deze toestemming op verzoek van de ouder(s) of voogd door die van de rechtbank worden vervangen (1:235s BW). Zolang er geen toestemming is, kunnen de ouders de minderjarige niet uit het gezin halen.

1.1.2 Bij niet-vrijwillige pleegplaatsing (1: 265i BW)

Het blokkaderecht is niet van toepassing indien de minderjarige bij de pleegouder(s) verblijft in het kader van een ondertoezichtstelling of een (voorlopige) voogdij, opgedragen aan een Gecertificeerde Instelling. Met ingang van 2015 verandert de positie van pleegouders in geval van een ondertoezichtstelling en uithuisplaatsing. In dat geval moet de Gecertificeerde Instelling toestemming van de kinderrechter hebben voor wijziging in het verblijf als de minderjarige. De plaatsing moet ten minste een jaar hebben geduurd. (artikel BW 1:265i).

1.2 **Verzoek tot maatregel**

1.2.1 Ondertoezichtstelling (1:255 lid 2 BW)

Indien de Raad voor de Kinderbescherming geen verzoek tot ondertoezichtstelling indient, kan ook de pleegouder een dergelijk verzoek indienen. Iets vergelijkbaars geldt voor de verlenging van de ondertoezichtstelling.

Indien de gecertificeerde instelling geen verzoek tot verlenging van de ondertoezichtstelling indient, kan ook de pleegouder een dergelijk verzoek indienen.

1.2.2 beëindiging of wijziging uithuisplaatsing (1:265d BW)

Een pleegouder kan, wegens gewijzigde omstandigheden, de gecertificeerde instelling verzoeken:

- De uithuisplaatsing te beëindigen
- De duur ervan te bekorten
- Af te zien van een wijziging van de verblijfplaats van de minderjarige.

Als de gecertificeerde instelling het verzoek afwijst, kunnen pleegouders deze beslissing aan de (kinder)rechter voorleggen.

1.2.3 Gezagsbeëindigende maatregel(1:267 BW)

Pleegouders die tenminste een jaar voor een minderjarige zorgen, kunnen een verzoek tot een gezagsbeëindigende maatregel indienen bij de rechter. Dit kan alleen indien de RvdK niet tot een verzoek overgaat.

1.3 Verzoek pleegouders tot voogdijbenoeming (1: 299a BW)

Als het gezag bij een voogd (of voogden) berust geldt het volgende: een pleegouder kan de kinderrechter verzoeken hem of een rechtspersoon te belasten met de voogdij indien hij met instemming van de voogd(en) de minderjarige ten minste één jaar, anders dan uit hoofde van een ondertoezichtstelling of een voorlopige voogdij, heeft verzorgd en opgevoed én voldoende is gebleken dat de voogd niet bereid is zelf ontslag te vragen. Indien de minderjarige door meer dan één persoon als behorende tot het gezin wordt verzorgd en opgevoed, kan het verzoek slechts door hen gezamenlijk worden gedaan.

1.4 Onderzoek

De rechtbank kan de RvdK advies vragen naar aanleiding van een verzoek van ouders met gezag of van een voogd om wijziging in de verblijfplaats van de minderjarige te mogen brengen.

indien het een verzoek van ouders betreft, gaat de RvdK in het onderzoek na of afwijzing van het verzoek in het belang van de minderjarige noodzakelijk is (1: 253s lid 2 BW);

wanneer het een verzoek van een voogd betreft, gaat de RvdK in het onderzoek na of wijziging in het belang van de minderjarige noodzakelijk is (1: 336a lid 2 BW).

1.5 Pleegouders als belanghebbende

Pleegouders die ten minste een jaar de minderjarige als behorende tot hun gezin hebben verzorgd en opgevoed, worden automatisch aangemerkt als belanghebbende.

Bijlage 2 Weggelopen minderjarigen (WvSr 280)

Aan een weggelopen minderjarige kan hulp worden verleend, in de vorm van het verschaffen of regelen van onderdak, door een officiële (dit is een door de overheid gesubsidieerde) instelling of door een niet-officiële instelling (dit kan ook een particulier zijn). Een ieder die een weggelopen minderjarige aan onderdak helpt, moet dit onverwijld melden aan degene(n) die het gezag heeft (hebben) over de minderjarige. Ingeval de minderjarige onder toezicht is gesteld, dient ook de Gecertificeerde Instelling geïnformeerd te worden.

Een jeugdhulpverleningsinstelling of een particulier moet tevens zijn identiteit en zijn verblijfplaats bekendmaken aan de gezagsdrager(s). Deze melder kan er echter ook voor kiezen een melding te doen aan de Raad, waarbij de verblijfplaats van de minderjarige aan de RvdK bekend gemaakt moet worden. Het niet melden op de voorgeschreven wijze aan de gezagsdrager(s) of aan de RvdK is strafbaar.

Een officiële instelling die zelf geen plaatsende instelling is, moet zo spoedig mogelijk een plaatsende instelling, met opgave van redenen, informeren over de plaatsing. Een officiële instelling is niet verplicht dit aan de RvdK te melden.

De plaatsende instelling moet op haar beurt binnen veertien dagen nagaan of verdere plaatsing en begeleiding voor de minderjarige aangewezen is. Indien uit dit onderzoek blijkt dat de hiervoor genoemde hulpverlening wel noodzakelijk is, maar dat de gezagsdrager(s) hieraan niet wil(len) meewerken, is nader onderzoek door de RvdK aangewezen.

Procedure

Indien een niet-officiële instelling of een particulier aan de RvdK het weggelopen van een minderjarige meldt, wordt - gelet op art. 280 WvSr. - de volgende procedure gevolgd:

1. De gegevens van de melding worden zorgvuldig genoteerd omdat deze van belang kunnen zijn mede in een mogelijke door de gezagsdrager(s) aan te spannen strafzaak tegen de (medewerker van de) niet-officiële instelling of de particulier die onderdak verleende aan de weggelopen minderjarige (art. 280 WvSr). Het aannemen van de melding wordt gedaan door de raadsonderzoeker die met de (spoed)intake is belast. Naast de gebruikelijke personalia worden in ieder geval genoteerd:
 - datum van melding, datum van weggelopen en datum van inschakeling instelling c.q. particulier;
 - verblijfplaats minderjarige;
 - naam van de instelling of van de particulier;
 - adres van de instelling of van de particulier.
2. De RvdK informeert de melder dat de RvdK op grond van het eigen dossier, de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en informatie conform de wet justitiële gegevens, zal nagaan of er bezwaren bekend zijn ten aanzien van degene die de minderjarige opvangt. Indien degene die de minderjarige opvangt aangeeft een erkend pleeggezin te zijn, wordt dit bij de voorziening van pleegzorg nagetrokken.

3. De RvdK vraagt de melder of deze de gezagsdrager(s) al op de hoogte heeft gesteld. In ieder geval informeert ook de RvdK zelf de gezagsdrager(s) onverwijld over de melding. Hij deelt dan tevens mee met welke medewerker van de RvdK daarover contact kan worden opgenomen en wat de RvdK gaat doen, c.q. dat nader bericht volgt. De verblijfplaats van de minderjarige moet aan de gezagsdragers bekend worden gemaakt, tenzij het belang van de minderjarige zich hiertegen verzet. Zodra het belang van de minderjarige zich hier niet meer tegen verzet, moet de RvdK degene(n) die met het gezag over de minderjarige is (zijn) belast, inlichten over de verblijfplaats van de minderjarige.
4. De RvdK raadpleegt zo spoedig mogelijk het eigen dossier, gaat na of het opvanggezin bekend is en vraagt informatie bij de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het Justitieel Documentatieregister (JDR) overeenkomstig de procedure bij aanvraag van een Verklaring van geen bezwaar. Indien nodig wordt de zaak aangemeld bij een voorziening van pleegzorg.
5. Indien besloten wordt tot een onderzoek door de RvdK wordt het opvangadres/-gezin zo spoedig mogelijk na de melding bezocht. Met de minderjarige wordt apart gesproken. Bijzondere aandacht verdient het schoolbezoek van de minderjarige.
6. Indien er geen reden is voor een onderzoek wordt dit schriftelijk aan de gezagsdrager(s), de minderjarige van 12 jaar en ouder en degene die onderdak verschaft of regelde, meegedeeld. Bij de besluitvorming wordt de mogelijkheid van verwijzing naar een hulpverleningsinstelling betrokken.

Bijlage 3 Werkwijze voogdijregeling minderjarigen uit het Caribische deel van het Koninkrijk

1. Inleiding

De Ministers van Justitie van Nederland en van de Nederlandse Antillen hebben een protocol ondertekend waarin hernieuwde afspraken zijn vastgelegd over de samenwerking op het gebied van voogdijvoorzieningen ten behoeve van alleen naar Nederland migrerende minderjarigen. Het protocol en de daarbij behorende richtlijnen zijn op 1 februari 2006 in werking getreden. In januari 2008 werd dit protocol ook ondertekend door de betrokken ministers van Nederland en Aruba. Deze is sinds die datum van kracht.

Deze voogdijregeling heeft tot doel te voorkomen dat minderjarigen met de kennelijke bedoeling zich in Nederland te vestigen, alleen en onbegeleid het Caribische deel van het Koninkrijk verlaten zonder dat wordt voorzien in het wettelijk vereiste gezag. Vertrek van deze minderjarigen is alleen mogelijk indien zij beschikken over een verklaring van geen bezwaar tot het alleen reizen naar Nederland, verstrekt aan de minderjarige en aan degene die het ouderlijk gezag of de voogdij over de minderjarige in het Caribische deel van het Koninkrijk uitoefent.

De afspraken hebben betrekking op de voorziening in het gezag over een in het Caribische deel van het Koninkrijk verblijvende minderjarige, die alleen en onbegeleid dat land wenst te verlaten om zich in Nederland te vestigen, zonder dat sprake is van gezinshereniging of anderszins aannemelijk gemaakt kan worden dat het verblijf in Nederland van korte duur zal zijn, ten gevolge waarvan het gezag over de minderjarige niet hoeft te worden geregeld

Een verklaring van geen bezwaar kan in een aantal gevallen ook zonder tussenkomst van de RvdK worden afgegeven als duidelijk is dat er in het gezag wordt voorzien; bijvoorbeeld als de voorgesteld tijdelijk voogd reeds bij de Voogdijraad bekend is, als er sprake is van gezinshereniging en als de minderjarige 17 jaar en 6 maanden is. Eveneens wordt een verklaring van geen bezwaar zonder tussenkomst van de RvdK afgegeven als de minderjarige via de stichting SSC (Stichting Studentenfinanciering Curaçao voor Benedenwindse eilanden) of de stichting S4 (Sint Maarten Student Support Services voor de Bovenwindse eilanden) voor studie naar Nederland gaat. Als sprake is van begeleiding van deze stichtingen hoeft evenmin in de (tijdelijke) voogdij te worden voorzien. Voor de beursalen uit Aruba geldt dat de mentoren van het Arubahuis tot tijdelijk voogd benoemd worden.

2. Onderzoek

In de nieuwe richtlijnen is thans sprake van twee onderzoeken door de Raad: één voorafgaand aan de komst van de minderjarige naar Nederland (A) en één ongeveer drie maanden na de overkomst van de minderjarige naar Nederland (B). De onderzoeken hebben een verschillend doel.

A. Onderzoek voorafgaand aan de komst van de minderjarige uit het Caribische deel van het Koninkrijk

Doel van het onderzoek

Op verzoek van de Voogdijraad onderzoekt de RvdK de bereidheid en geschiktheid van de beoogd (tijdelijk) voogd om de minderjarige in het gezin op te nemen en de (tijdelijke) voogdij te aanvaarden en informeert de RvdK de betreffende Voogdijraad over zijn bevindingen, opdat de Voogdijraad kan besluiten of een Verklaring van geen bezwaar al dan niet kan worden afgegeven.

Termijn

De RvdK bericht binnen zes weken na ontvangst van een daartoe strekkend verzoek zijn bevindingen aan de Voogdijraad.

Bevoegdheid

Het onderzoek wordt in beginsel verricht door de locatie in wiens arrondissement de beoogd tijdelijk voogd woont dan wel de minderjarige zich heeft laten inschrijven.

Procedure

(registratieregels zie bijlage 1)

Wanneer de minderjarige het voornemen heeft om naar Nederland af te reizen, wordt de volgende procedure gevolgd:

1. De ouders of voogd dienen ten behoeve van hun kind een aanvraag in bij de Voogdijraad voor een Verklaring van geen bezwaar tot het alleen migreren naar Nederland.

2. De Voogdijraad beoordeelt of de Verklaring van geen bezwaar onmiddellijk kan worden afgegeven. Zo niet, dan verzoekt hij de RvdK informatie te verschaffen over de bereidheid en geschiktheid van de beoogd tijdelijk voogd om de minderjarige in diens gezin op te nemen en de tijdelijke voogdij te aanvaarden. De Voogdijraad verschaft hiertoe informatie aan de RvdK over de minderjarige, zijn ouders, de relatie tussen de minderjarige en de beoogd voogd, informatie over school, eventuele problemen, eventuele politiecontacten en de migratiemotieven.

3.

De bemoeienis van de RvdK omvat een gesprek met de beoogd tijdelijk voogd waarin diens bereidheid om de tijdelijke voogdij te aanvaarden en de mogelijke risicofactoren in het gezinssysteem van de beoogd tijdelijk voogd worden onderzocht. Tevens komen andere relevante aspecten die verbonden zijn aan het opnemen van een minderjarige uit het Caribische deel van het Koninkrijk in het gezin aan de orde. De aspecten kunnen zijn:

- de gezinssamenstelling en de plaats van de op te nemen minderjarige daarin;
- de woonomstandigheden;
- de keuze voor en begeleiding bij school en/of werk;
- de wijze waarop de ouder(s) of voogd(en) uit het Caribische deel van het Koninkrijk betrokken blijven bij de ontwikkeling van de minderjarige;
- de wijze waarop de beoogd (tijdelijk) voogd met eventuele problemen van de minderjarige zal omgaan;
- sociale omgeving van de beoogd voogd.

De RvdK informeert de tijdelijk voogd in het gesprek over de globale inhoud van het (vervolg)raadsonderzoek dat plaatsvindt drie maanden na de komst van de minderjarige naar Nederland (zie hierna onder B).

4. Voorts vraagt de RvdK met toestemming van betrokkenen gegevens op uit het Justitiële Documentatieregister (JDR) van alle bewoners van 12 jaar en ouder op het adres van de beoogd tijdelijk voogd en gaat na of sprake is van bezwarende feiten en omstandigheden. Wordt de toestemming om het JDR te raadplegen geweigerd, dan is dat een bezwarend feit. Het onderzoek zal dan beëindigd worden. Daarnaast raadpleegt de RvdK eveneens ten aanzien van alle bewoners, de Gemeentelijke Basisadministratie (GBA) en het eigen archief (dat zich op meerdere locaties kan bevinden).
5. Indien de beoogd voogd bereid is de minderjarige in zijn gezin op te nemen en de tijdelijke voogdij te accepteren, legt de RvdK zijn bevindingen voor aan de Voogdijraad en legt een door de beoogd tijdelijk voogd ondertekende bereidverklaring én een kopie van zijn/haar paspoort voor. Op verzoek van de rechtbank uit het Caribische deel van het Koninkrijk wordt deze verklaring in verband met legalisatie op briefpapier van de RvdK gezet.
6. De Voogdijraad verzoekt de rechter uit het Caribische deel van het Koninkrijk op basis van de informatie van de RvdK en eigen onderzoek, de beoogd tijdelijk voogd in Nederland over de minderjarige uit het Caribische deel van het Koninkrijk te benoemen. De rechter benoemt de in Nederland woonachtige beoogd tijdelijk voogd en de door de rechter afgegeven voogdijbeschikking wordt zo spoedig mogelijk naar de Voogdijraad gezonden.
7. De Voogdijraad roept ouders/voogd en minderjarige op en geeft een Verklaring van geen bezwaar af. Indien de Voogdijraad van mening is dat op grond van de informatie van de RvdK geen Verklaring van geen bezwaar kan worden afgegeven, kan de Voogdijraad met betrekking tot dezelfde minderjarige daarna nog eenmaal een verzoek aan de RvdK richten voor informatieverstrekking over een andere beoogd tijdelijk voogd.
8. De Voogdijraad stuurt een kopie van de beschikking aan de ouders/voogd en de RvdK samen met de uitreisdatum met het oog op de "drie maanden check" (zie hierna).

9. Met de Verklaring van geen bezwaar kan de minderjarige zich laten uitschrijven uit het bevolkingsregister in het Caribische deel van het Koninkrijk en ontvangt een uitschrijfbewijs. Bij vertrek uit het Caribische deel van het Koninkrijk moet de Verklaring van geen Bezwaar getoond worden aan de grensautoriteit en kan hij uitreizen.
10. De beschikking van de tijdelijk voogd moet ten slotte in het Nederlandse gezagsregister worden ingeschreven, de rechter uit het Caribische deel van het Koninkrijk stuurt hiertoe rechtstreeks een kopie van de voogdijbeschikking aan de rechtbank in Amsterdam (of indien de minderjarige in Nederland is geboren, aan de rechtbank van de geboorteplaats van de minderjarige).

B. Onderzoek drie maanden na de komst van de minderjarige in Nederland

Doel van het onderzoek

Drie maanden na de komst van de minderjarige onderzoekt de RvdK of de tijdelijk voogd in staat is de voogdij uit te oefenen teneinde bij eventuele zorgen gericht naar hulpverlening te verwijzen dan wel een nader raadsonderzoek in te stellen naar de noodzaak van een kindbeschermingsmaatregel.

Termijn

Het onderzoek dat drie maanden na de komst van de minderjarige in Nederland verricht wordt, wordt binnen zes weken afgerond.

Bevoegdheid

Het raadsonderzoek wordt in beginsel verricht door de locatie in wiens arrondissement de beoogd tijdelijk voogd woont.

Procedure

(registratieregels zie bijlage 1)

1. Ongeveer drie maanden na de komst van de minderjarige naar Nederland vindt er thuis bij de tijdelijk voogd een gesprek plaats met de tijdelijk voogd en de minderjarige uit het Caribische deel van het Koninkrijk om in te schatten of de tijdelijk voogd in staat is zijn verantwoordelijkheid uit te oefenen. Voorafgaand aan het gesprek gaat de RvdK na of de minderjarige in het gezagsregister is opgenomen en of de minderjarige in de eigen bestanden (KBPS/ CVS/JCO support system) bekend is. Aspecten die in het gesprek aan de orde kunnen komen zijn:
 - de feitelijke woonomstandigheden;
 - aanpassing van de minderjarige aan de nieuwe situatie en het functioneren in het gezin;
 - de opvoedingssituatie (welke regels worden gehanteerd, wat gebeurt er als minderjarige zich niet aan regels houdt);
 - functioneren op school (soort onderwijs, klas, resultaten, gedrag, contact tussen tijdelijk voogd en school);
 - eventueel functioneren op werk;
 - dag-/vrije tijdsbesteding;
 - de wijze waarop de ouder(s) of voogd(en) betrokken zijn bij de ontwikkeling van de minderjarige;

- eventuele informatie uit de (geautomatiseerde) bestanden; de eventuele behoefte van de tijdelijk voogd of minderjarige aan ondersteuning.
2. Wanneer de minderjarige op school zit, wordt er contact opgenomen met de mentor of leerkracht om informatie in te winnen over de resultaten tot nu toe, het gedrag van de minderjarige en het contact tussen school en de tijdelijk voogd.
 3. Als na het gesprek en het eventuele contact met de school blijkt dat de tijdelijk voogd zijn verantwoordelijkheid adequaat uitoefent, kan de RvdK de zaak afsluiten. Indien hulpverlening nodig is, rondt de RvdK het onderzoek af na een overdrachtsgesprek met de minderjarige, zijn tijdelijk voogd en een hulpverleningsinstantie. Blijkt uit het onderzoek dat de minderjarige zich in een zorgelijke situatie bevindt en vrijwillige hulpverlening onvoldoende is, dan wordt er een beschermingsonderzoek opgestart.

Overige procedures in het geval de minderjarige zich al in Nederland bevindt zonder een Verklaring van geen bezwaar.

Melding van de gemeente

Wanneer een minderjarige zich zonder ouders meldt bij een gemeente met het doel zich in te laten schrijven, wordt de volgende procedure gevolgd:

- de gemeente schrijft de minderjarige in;
- de gemeente meldt de minderjarige bij de Raad;
- de RvdK gaat na of de minderjarige bekend is op grond van een door de Voogdijraad verzocht onderzoek naar de beoogd tijdelijk voogd. Indien blijkt dat sprake is van begeleiding van de minderjarige door de Stichtingen SSC of S4, hoeft niet in de tijdelijke voogdij te worden voorzien. (NB Bij beursalen uit Aruba kunnen mentoren van het Arubahuis belast zijn met de tijdelijke voogdij);
- is de minderjarige bekend, dan gaat de RvdK na of er daadwerkelijk in de tijdelijke voogdij is voorzien;
- als de minderjarige niet bekend is start de RvdK een onderzoek met het oog op voorziening in de tijdelijke voogdij (zie hierna onder "Verblijf reeds in Nederland");
- het onderzoek wordt in beginsel verricht door de locatie in wiens arrondissement de minderjarige zich wil of heeft laten inschrijven.

Verblijf reeds in Nederland

Wanneer de RvdK constateert dat voor een minderjarige afkomstig uit het Caribische deel van het Koninkrijk die reeds in Nederland verblijft niet in het gezag is voorzien, wordt de volgende procedure gevolgd:

- de RvdK gaat na of de minderjarige bekend is op grond van eigen onderzoek dat mogelijk verricht is in het kader van de voogdijregeling naar geschiktheid van de beoogd tijdelijk voogd;
- de RvdK neemt contact op met de Voogdijraad om na te gaan of de minderjarige aldaar bekend is en met het verzoek informatie te verschaffen over een beoogd tijdelijk voogd. Indien de Voogdijraad informatie kan verschaffen vervolgt de RvdK zijn onderzoek, tenzij er sprake is van beursalen die door de stichtingen SSC en S4 of het Arubahuis worden begeleid. Dan hoeft er niet in de voogdij te worden voorzien;

- de RvdK vraagt met toestemming van betrokkenen gegevens op uit het Justitiële Documentatieregister (JDR) van alle bewoners van 12 jaar en ouder op het adres van de beoogd tijdelijk voogd en gaat na of sprake is van bezwarende feiten en omstandigheden. Wordt de toestemming om het JDR te raadplegen geweigerd, dan is dat een bezwarend feit. Daarnaast raadpleegt de RvdK eveneens ten aanzien van alle bewoners de Gemeentelijke Basisadministratie en het eigen archief (dat zich op meerdere locaties kan bevinden)/KBPS;
- de RvdK vervolgt het onderzoek conform de stappen 1 t/m 3 beschreven onder "Procedure drie maanden na de komst van de minderjarige in Nederland";
- nu de minderjarige zich in Nederland bevindt, is de rechter uit het Caribische deel van het Koninkrijk niet bevoegd en zal de beoogd tijdelijk voogd de tijdelijke voogdij zelf bij de rechtbank moeten regelen. De RvdK kan dit ook op zich nemen;
- de RvdK gaat na drie maanden na of de voogdij daadwerkelijk geregeld is;
- is de minderjarige ten tijde van het eerste onderzoek korter dan drie maanden in Nederland dan volgt na drie maanden een vervolgonderzoek om na te gaan of de tijdelijk voogd in staat is zijn verantwoordelijkheid uit te oefenen (zie de stappen onder 2B Onderzoek drie maanden na de komst van de minderjarige naar Nederland) en wordt er – indien de minderjarige op school zit - (opnieuw) contact opgenomen met de school;
- indien er geen beoogd tijdelijk voogd wordt voorgesteld en/of bereid of geschikt wordt gevonden, start de RvdK een onderzoek om op andere wijze in het gezag te voorzien.

Bijlage 4 Opneming kind bij een ouder in een inrichting

Indien een gedetineerde, een tbs- gestelde of een jeugdige die in een penitentiaire inrichting, een tbs- inrichting of een justitiële jeugdinrichting verblijft, zijn of haar kind in een inrichting wil opnemen, is hiervoor de toestemming van de directeur van de inrichting vereist. Deze kan hiertoe advies van de RvdK inwinnen. De RvdK kan ook om onderzoek gevraagd worden als de directeur de toestemming tot opneming wil intrekken en in het kader hiervan een raadsonderzoek wenst.

Voor een gezonde, evenwichtige ontwikkeling van een kind moet worden voldaan aan een aantal voorwaarden. Zo is voor een goede persoonlijkheidsontwikkeling van het kind een duurzame hechtings- en opvoedingsrelatie tussen het kind en zijn opvoeder noodzakelijk.

Voor een goede ontwikkeling van het kind is het met name van belang dat het kind in de leeftijdsfase van zes maanden tot drie jaar in beginsel geen afstand hoeft te doen van zijn primaire hechtingsfiguur. Dit betekent dat ernaar gestreefd moet worden, dat degene die het kind verzorgt wanneer het een half jaar oud is, ook in de eerste jaren daarna de verzorging en opvoeding op zich zal nemen.

Voor de RvdK is het uitgangspunt dat kinderen alleen in uitzonderingssituaties bij hun moeder in een penitentiaire inrichting verblijven. Het kind mag niet in detentie bij moeder verblijven als de vader het kind kan en wil verzorgen en dat ook op de langere termijn zal kunnen blijven doen. Wanneer het kind in detentie geboren wordt en het is te voorzien dat het kind niet bij de moeder zal blijven in detentie, zal ernaar gestreefd moeten worden zo snel mogelijk een plaatsing buiten de penitentiaire inrichting te realiseren. Daarnaast is het niet verantwoord om een kind in een penitentiaire inrichting op te nemen/te houden als er niet aan de essentiële voorwaarden voor een verblijf van een kind bij moeder in detentie en aan de minimaal noodzakelijke voorzieningen voor moeder en kind in de inrichting is voldaan.

Voor het verblijf van een kind in een penitentiaire inrichting geldt als uitgangspunt: 'nee, tenzij...'

Bijlage 5 Gezagsvoorziening anders dan na (echt-)scheiding

5.1 Inleiding

In een aantal gezagssituaties kan de rechter de RvdK verzoeken om aan de hand van de stukken binnen twee weken kenbaar te maken of er van de kant van de RvdK bezwaar bestaat tegen inwilliging van het verzoek. Tevens kan hij de RvdK om advies vragen. De RvdK beslist dan of een raadsonderzoek nodig is of dat aan de hand van de stukken advies kan worden uitgebracht.

Daarnaast kan de RvdK zelf, indien daartoe aanleiding is, advies uitbrengen aan de rechter of een verzoek indienen bij de rechter wanneer in het gezag over een minderjarige dient te worden voorzien. Uitgangspunt hierbij is dat de ouders primair zelf verantwoordelijk zijn voor de regeling van het gezag over minderjarigen. Het tweede uitgangspunt is dat het gezag als regel dient te berusten bij de feitelijke verzorger(s) van de minderjarige, zodat de juridische en de feitelijke situatie overeenkomen.

5.2 Openstaand gezag

Het gezag kan openstaan

1. omdat de moeder minderjarig is ten tijde van de geboorte van haar kind (BW 1:253b);
2. als gevolg van het overlijden van de enige ouder of van beide ouders (BW 1:245 1^e lid / BW 1:295).

Ad 1.

Indien de moeder ten tijde van de geboorte van haar kind minderjarig is, kan in het gezag over de betreffende baby door een derde worden voorzien. Eventueel kan besloten worden (bijvoorbeeld op grond van de leeftijd) het gezag open te laten staan tot aan de meerderjarigheid (waarna de moeder van rechtswege gezag verkrijgt) dan wel in afwachting van een meerderjarigverklaring van de moeder door de rechter. De RvdK informeert de minderjarige moeder over de mogelijkheid een meerderjarigheidsverklaring te verzoeken bij de rechtbank. Indien de vader (erkenner) wel meerderjarig is, kan deze de rechter verzoeken hem met het gezag te belasten. Dit verzoek wordt slechts afgewezen indien gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging de belangen van het kind zouden worden verwaarloosd.

Ad 2.

Indien de enige ouder of beide ouders met gezag overlijden, en geen testamentaire voogd de voogdij heeft aanvaard, dient in het gezag te worden voorzien. In het onderzoek waarbij wordt nagegaan wie met het gezag over de minderjarige dient te worden belast, wordt met name aandacht besteed aan suggesties van de familie en relevante derden die een belangrijke rol binnen de familie spelen. Bij verschil van mening tussen de betrokkenen zal in beginsel - mede afhankelijk van de leeftijd - de wens van de minderjarige worden gehonoreerd, tenzij daartegen vanuit het belang van de minderjarige zwaarwegende bezwaren bestaan.

5.3 Onbevoegdheid van de ouder die alleen het gezag heeft of van beide ouders (curatele of niet-tijdelijke stoornis van de geestvermogens), (BW 1: 253q)

In eerstgenoemde situatie (onbevoegdheid van één ouder) belast de rechter de andere ouder met het gezag, tenzij de rechter oordeelt dat het belang van de minderjarige zich hiertegen verzet.

In de tweede situatie (onbevoegdheid van beide ouders of indien er geen andere ouder is, richt het onderzoek van de RvdK zich op de consequenties van de curatele c.q. op de aard en de consequenties van de niet-tijdelijke stoornis. Onderzocht dient te worden wie in het belang van de minderjarige met het gezag belast moet worden en mogelijk ook wat de verblijfplaats van de minderjarige zal zijn.

Indien de grond van de onbevoegdheid is vervallen en de ouder(s) verzoeken weer met het gezag te worden belast, wijst de rechter het verzoek toe tenzij het belang van de minderjarige zich hiertegen verzet. Bij het onderzoek spelen de leeftijd van de minderjarige, de termijn van verzorging door anderen, het belang van het kind bij continuïteit van de verzorgingssituatie en de actuele omstandigheden een rol. Het belang van het kind bij continuïteit in de opvoedingssituatie kan onder omstandigheden zwaarder wegen dan het belang van de ouder het eigen kind te kunnen opvoeden.

5.4 Al dan niet tijdelijke onmogelijkheid het gezag uit te oefenen c.q. het bestaan of verblijf van ouder(s) is onbekend

Het kan voorkomen dat de enige ouder of beide ouders met gezag, al dan niet tijdelijk, in de onmogelijkheid verkeren het gezag uit te oefenen. Ook kan het bestaan of de verblijfplaats van de enige ouder met gezag of van beide ouders onbekend zijn (BW 1: 253r). Als het in deze situaties de ouder betreft die alleen het gezag heeft, belast de rechter de andere ouder met het gezag tenzij gegronde vrees bestaat dat de belangen van het kind zouden worden verwaarloosd. Het onderzoek van de RvdK richt zich hierop.

Indien er geen andere ouder is of de situatie betreft beide ouders, richt het onderzoek van de RvdK zich op de blijvende of tijdelijke onmogelijkheid dan wel op (omstandigheden rond de) afwezigheid van de ouder(s). Onderzocht dient te worden wie in het belang van de minderjarige met het gezag belast moet worden en wat de verblijfplaats van de minderjarige zal zijn. Indien de hiervoor genoemde omstandigheden zijn vervallen en de ouder(s) verzoeken weer met het gezag te worden belast, wijst de rechter het verzoek toe tenzij hij er van overtuigd is dat het belang van de minderjarige zich hiertegen verzet. Bij het onderzoek spelen de leeftijd van de minderjarige, de termijn van verzorging door anderen, het belang van het kind bij continuïteit van de verzorgingssituatie en de actuele omstandigheden een rol.

5.5 Verzoek om gezamenlijk gezag (BW 1:253t)

Indien het gezag over een kind bij één van de ouders berust en de ouder doet een verzoek om gezamenlijk gezag met een ander dan de ouder die in nauwe persoonlijke betrekking tot het kind staat, zal dit verzoek worden toegewezen, tenzij er gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging van het verzoek de belangen van het kind worden verwaarloosd. De rechter kan de RvdK verzoeken een onderzoek in te stellen en van advies te dienen.

Het verzoek om gezamenlijk gezag kan vergezeld gaan met een verzoek tot wijziging van de geslachtsnaam van het kind. Indien het kind tevens in familierechtelijke betrekking staat tot een andere ouder wordt het verzoek om gezamenlijk gezag slechts ingewilligd indien beide verzoekers ten minste één aaneengesloten jaar de zorg over het kind hebben gehad en de ouder die het verzoek (mede) doet ten minste drie jaar aaneengesloten alléén het gezag over het kind heeft uitgeoefend.

5.6 Openstaand gezag (overlijden van de enige voogd of beide voogden) (BW 1: 245 1e lid; BW 1:295)

In het onderzoek moet aandacht worden besteed aan suggesties van de familie en relevante derden die voor het kind een belangrijke rol binnen de familie spelen (bijv. de partner van de overleden voogd).

Bij verschil van mening tussen de betrokkenen zal in beginsel – mede afhankelijk van de leeftijd – de wens van de minderjarige worden gehonoreerd, tenzij daartegen vanuit het belang van de minderjarige zwaarwegende bezwaren bestaan.

5.7 Onbevoegdheid (curatele of niet-tijdelijke stoornis van de geestvermogens) (BW 1: 324)

Het onderzoek van de RvdK richt zich op de consequenties van de curatele c.q. op de aard en de consequenties van de niet-tijdelijke stoornis.

Onderzocht dient te worden wie in het belang van de minderjarige met het gezag belast moet worden en wat de verblijfplaats van de minderjarige zal zijn.

5.8 Tijdelijke voogdij (BW 1:296; BW 1:297)

De RvdK kan de rechter verzoeken een tijdelijk voogd te benoemen indien sprake is van tijdelijke onmogelijkheid en andere omstandigheden, zoals:

- de voogd bevindt zich in de tijdelijke onmogelijkheid het gezag uit te oefenen;
- het bestaan of de verblijfplaats van de voogd is onbekend;
- de voogd blijft in gebreke het gezag uit te oefenen.

Het onderzoek richt zich op de noodzaak van een tijdelijke regeling, c.q. op de tijdelijke onmogelijkheid, of op de (omstandigheden rond de) afwezigheid van de voogd dan wel op het in gebreke blijven van de gezagsuitoefening.

Onderzocht dient te worden wie in het belang van de minderjarige met het gezag belast moet worden en mogelijk ook wat de verblijfplaats van de minderjarige zal zijn.

Indien de hierboven genoemde omstandigheden zijn vervallen, zal de rechter de (tijdelijk) voogd op eigen verzoek of op verzoek van degene die hij vervangt ontslaan tenzij de rechter dit niet in het belang van het kind acht.

Het onderzoek richt zich op de mogelijke verwaarlozing van de belangen van de minderjarige wanneer het verzoek zou worden toegewezen. De (tijdelijke) voogdij kan worden voortgezet als dit in het belang van de minderjarige is.

5.9 Ontslagverzoek door voogd zelf (BW 1:322)

- als gevolg van geestelijke of lichamelijke gebreken;
- op grond van het bereiken van de 65-jarige leeftijd;
- op grond van bereidverklaring door een ander daartoe bevoegd persoon.

Indien een natuurlijk persoon verzoekt ontslagen te worden van de voogdij kan de RvdK op verzoek van de rechter een onderzoek instellen indien tussen betrokkenen geen consensus over een voor te stellen nieuwe voogd bestaat.

Indien de Gecertificeerde Instelling vraagt om ontslagen te worden van de voogdij ten gunste van een van de pleegouders, dient de RvdK te bezien of op grond van het rapport van de Gecertificeerde Instelling voldoende informatie aanwezig is om de rechter te adviseren. Met name is van belang om ook de mening van de betrokken ouder te kennen; zo nodig stelt de RvdK een onderzoek in.

5.10 Verzoek tot gezamenlijke voogdij

Indien een voogd en een ander die in een nauwe persoonlijke betrekking tot de minderjarige staat, de kantonrechter (BW 1:282) verzoeken met de gezamenlijke voogdij over de minderjarige belast te worden, kan de RvdK op verzoek van de rechter onderzoeken of sprake is van gegronde vrees dat bij inwilliging de belangen van de minderjarige zouden worden verwaarloosd.

Bijlage 6 Internationale kinderontvoering

6.1 Inleiding

Er is sprake van internationale kinderontvoering als het kind in strijd met het gezagsrecht over een internationale grens is gebracht, of als een kind niet wordt teruggebracht uit een ander land na het verstrijken van een bezoekperiode. Het gaat dus om het onttrekken van een kind aan het gezag van de andere ouder tegen diens wil. Bij de vaststelling of er sprake is van internationale kinderontvoering is de wil van het kind niet relevant. Ook als tijdens een huwelijk een van de ouders - tegen de wil van de andere ouder - het kind meeneemt over een internationale grens, kan er sprake zijn van internationale kinderontvoering.

Ter bestrijding van internationale kinderontvoering zijn er twee verdragen gesloten, waarbij Nederland partij is, te weten:

- het Haags Kinderontvoeringsverdrag ('s-Gravenhage 25 oktober 1980, in werking getreden op 1 december 1983; voor Nederland 1 september 1990);
- het Europees Kinderontvoeringsverdrag (Luxemburg 20 mei 1980, in werking getreden op 1 september 1980; voor Nederland 1 september 1990).

Ter uitvoering van deze verdragen kwam de Wet van 2 mei 1990, de Uitvoeringswet, tot stand. De landen die partij zijn bij deze verdragen hebben met elkaar afgesproken snel en adequaat te reageren op internationale kinderontvoering. Voor beide verdragen geldt als uitgangspunt dat kinderontvoering moet worden bestreden, c.q. voorkomen door kinderen zo snel mogelijk terug te geleiden naar het land waar het feitelijk gezag over hen wordt uitgeoefend, alwaar zo nodig verdere maatregelen genomen kunnen worden teneinde de ontstane problematiek op te lossen. Er vindt op dat moment geen volledige toetsing van het belang van het kind plaats.

Beide verdragen kennen echter de mogelijkheid voor de ontvoerende ouder om een beroep te doen op de zogenoemde weigeringsgronden (art 10 van het Europees Verdrag en art 13 van het Haags Verdrag). In de praktijk wordt het meest een beroep gedaan op de weigeringsgrond uit artikel 13, lid 1b van het Haags Verdrag: indien er een ernstig risico bestaat dat het kind door zijn terugkeer wordt blootgesteld aan lichamelijk of geestelijk gevaar, dan wel op enigerlei andere wijze in een ondragelijke toestand wordt gebracht, hoeft het niet te worden teruggeleid. De weigeringsgronden worden door de Hoge Raad restrictief geïnterpreteerd.

In de twee verdragen wordt een rol toebedeeld aan de Centrale Autoriteit (onderdeel van Ministerie van Veiligheid en Justitie). De Centrale Autoriteit heeft als taak vrijwillige terugkeer bereiken bij concrete verzoeken inzake internationale kinderontvoering. De Centrale Autoriteit treedt niet op als procesvertegenwoordiger. De Centrale Autoriteit is ook belast met de behandeling van verzoeken uit landen die niet bij een verdrag zijn aangesloten.

De rechter kan de RvdK inschakelen bij:

- A. inkomende verzoeken tot teruggeleiding;
- B. inkomende verzoeken tot vaststelling van een (internationale) omgangsregeling.

De Centrale Autoriteit kan de RvdK inschakelen bij:

- A. uitgaande verzoeken tot teruggeleiding;
- B. inkomende verzoeken tot uitvoering van een onderzoek naar de situatie van het kind.

Als een teruggeleidingsprocedure in Nederland wordt gevoerd, kan de rechter op grond van artikel 13, lid 4 Uitvoeringswet de minderjarige onder voorlopige voogdij van een Gecertificeerde Instelling plaatsen, teneinde een snelle teruggeleiding te bewerkstelligen. In de uitvoering van deze maatregel heeft de RvdK geen taak; de volledige verantwoordelijkheid ligt bij de Gecertificeerde Instelling.

Hoewel de Centrale Autoriteit de RvdK kan inschakelen bij de tenuitvoerlegging van de beschikking tot teruggeleiding, met name als de (ontvoerende) ouder niet bereid is mee te werken aan de feitelijke teruggeleiding van het kind zoals bevolen door de rechter, is er in de praktijk in deze gevallen meestal reeds een maatregel van voorlopige voogdij uitgesproken. De RvdK heeft daar dan geen taak meer in.

6.2 Procedure

Ad a.

Bij inkomende verzoeken tot teruggeleiding, waarbij de ontvoerende ouder niet akkoord gaat met de teruggeleiding, kan de rechter de RvdK verzoeken:

- ter zitting te verschijnen. De RvdK zal ter zitting aanwezig zijn op uitnodiging van de rechter. Indien mogelijk wordt het kind door de rechter ter zitting gehoord;
- een raadsonderzoek in te stellen. De rechter kan (ter zitting) de RvdK om onderzoek vragen. Het raadsonderzoek heeft tot doel de rechter informatie te verschaffen over met name de Nederlandse situatie van de minderjarige in het licht van de gestelde weigeringsgrond in het HKV. Dit onderzoek wordt uitgevoerd als beschermingsonderzoek. Beide verdragen bieden het kader waarbinnen het onderzoek wordt uitgevoerd, hetgeen betekent: 'teruggeleiding, tenzij.....'

De verdragen gaan ervan uit dat eventuele problemen en/of aandachtspunten in eerste instantie daar moeten worden aangepakt waar het feitelijk gezag over het kind wordt uitgeoefend, d.w.z. in het land van waaruit de minderjarige is ontvoerd.

Voor de werkwijze van de RvdK betekent dit dat in dit onderzoek geen brede verkenning hoeft plaats te vinden: de vraagstelling is in principe slechts gericht op het al dan niet aanwezig zijn van een weigeringsgrond, dan wel op de door de rechter geformuleerde vragen. In dit onderzoek van de RvdK wordt altijd het kind betrokken. Als informant kan ook de Centrale Autoriteit door de RvdK gehoord worden.

De onderzoekstermijn bedraagt op grond van de verdragskaders maximaal zes weken vanaf de dag dat de RvdK het verzoek heeft ontvangen tot de dag dat het definitieve rapport is verzonden.

Ad b.

Inkomende verzoeken tot vaststelling van een internationale omgangsregeling.

De rechter kan de RvdK verzoeken:

- ter zitting te verschijnen. De RvdK treedt in deze zitting op als adviserende instantie voor de rechter. De werkwijze en de opstelling is hetzelfde als in scheiding- en omgangszaken;
- een raadsonderzoek in te stellen en/of proefcontacten in het kader van het onderzoek te organiseren. Deze onderzoeken worden uitgevoerd conform de uitgangspunten en werkwijze in gezag- en omgangszaken.

Extra aandacht dient besteed te worden aan de praktische uitvoerbaarheid van de omgangsregeling, aangezien de regeling over landsgrenzen heen moet worden uitgevoerd. Indien proefcontacten worden georganiseerd, vinden deze contacten in Nederland plaats als begeleiding van de RvdK daarbij geïndiceerd is. De contacten vinden binnen een korte periode achter elkaar plaats, teneinde de regeling werkbaar te laten zijn voor de ouder die niet in Nederland woonachtig is.

Ad c.

Uitgaande verzoeken tot teruggeleiding waarbij de ontvoerende ouder niet akkoord gaat. De Centrale Autoriteit kan de RvdK verzoeken onderzoek in te stellen en informatie te verstrekken over de situatie van het kind over zijn (mogelijk) verblijf in Nederland.

De Centrale Autoriteit kan de RvdK verzoeken om informatie in het kader van een teruggeleidingsprocedure die in een ander land wordt gevoerd. De Centrale Autoriteit geeft aan welke informatie nodig is, teneinde zo gericht mogelijk en zo snel mogelijk te kunnen handelen.

Ad d.

Inkomende verzoeken tot uitvoering van een onderzoek naar de situatie van het kind. In verband met een (vermoeden van) kinderontvoering of een probleem met het omgangsrecht, kan de Centrale Autoriteit de RvdK verzoeken onderzoek in te stellen en informatie te verstrekken over de situatie van het kind in Nederland. De Centrale Autoriteit geeft aan welke informatie nodig is, teneinde zo gericht mogelijk en zo snel mogelijk te kunnen handelen.

De onderzoekstermijn bedraagt zes weken vanaf de dag dat de RvdK het verzoek heeft ontvangen tot de dag dat het definitieve rapport wordt verzonden.

Bijlage 7 Herstel in het ouderlijk gezag (BW 1:277; BW 1:278)

Een ouder wiens gezag is beëindigd kan de rechtbank verzoeken in het gezag hersteld te worden (dit verzoek kan ook door de RvdK gedaan worden). De rechtbank zal dit verzoek toewijzen indien hij ervan overtuigd is dat de minderjarige weer aan zijn ouder kan worden toevertrouwd en dit ook in het belang van de minderjarige is.

Indien bij de beëindiging van het gezag het gezag was opgedragen aan de andere ouder en het verzoek tot herstel alleen door de ouder wordt gedaan waarvan het gezag beëindigd is, dan belast de rechter deze ouder niet met het gezag tenzij de omstandigheden waarbij het gezag werd opgedragen aan de andere ouder, zijn gewijzigd of destijds van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan. Naar aanleiding van dit verzoek tot herstel kan de rechter de RvdK om onderzoek en advies vragen. Onder andere de leeftijd van de minderjarige, de duur van het verblijf en de mening van de minderjarige zijn criteria die een rol spelen in dit onderzoek.

Hangende het onderzoek kan zowel de RvdK als de ouder die heeft verzocht in het gezag te worden hersteld, de rechtbank verzoeken de beslissing aan te houden voor een proeftijd van maximaal zes maanden, gedurende welke tijd het kind bij de verzoekende ouder verblijft.

Bijlage 8 Gezagsvoorziening na overlijden van de ouder die alleen het gezag heeft, terwijl de andere ouder nog in leven is.

De rechter dient een beslissing over de gezagsvoorziening te nemen en kan de RvdK om onderzoek en advies vragen als:

Indien de ouder overlijdt die alleen het gezag heeft en geen testamentaire voogd het gezag heeft aanvaard, belast de rechter de overlevende ouder of een derde met het gezag. De rechter doet dit op verzoek van de overlevende ouder, de RvdK of ambtshalve. Het verzoek om de overlevende ouder met het gezag te belasten wordt slechts afgewezen indien gegronde vrees bestaat dat bij inwilliging van het verzoek de belangen van de minderjarige zouden worden verwaarloosd.

Ook indien na het overlijden een voogd is aangesteld, kan de rechter te allen tijde alsnog de overlevende ouder, op diens verzoek, met het gezag belasten. Dit kan op grond van gewijzigde omstandigheden of op grond van het feit dat van onjuiste of onvolledige gegevens is uitgegaan. Hoe langer de voogd voor de minderjarige heeft gezorgd, hoe meer gewichtige redenen er zullen moeten zijn om het gezag aan de overlevende ouder over te doen dragen.

Indien de voogd bij testament was aangewezen, geniet de overlevende ouder de hiervoor genoemde voorkeurspositie, mits het verzoek is gedaan binnen een jaar na het begin van de voogdij. Nadien vindt een afweging plaats op grond van de omstandigheden.